

RS AU § 168 Kommunalt partnerskap Gotland-Berislav

Ärendenummer: RS 2025/1258

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Gotland och Region Gotland har sedan länge relationer med Beryslavs kommun i södra Ukraina. I flera omgångar sedan 2014 har bägge kommunerna drivit kommunala partnerskapsprojekt finansierade av ICLD (Internationellt Centrum för Lokal Demokrati) (Municipal partnership programme). 2025-2026 har det bedrivits ett partnerskapsprojekt med inriktning lokal attraktionskraft och landsbygdsutveckling. Projektet har haft 100% finansieringsgrad från ICLD och bygger vidare på tidigare samarbeten.

Syfte

- Skapa lärande och ömsesidigt erfarenhetsutbyte mellan kommunerna.
- Främja lokal återuppbyggnad och framtidstro i krigets skugga.
- Stärka ungas delaktighet i samhällsutvecklingen.

Projektmål (Inom parentes kort om vad som genomförts)

- Ha en projektorganisation med representanter från bägge parter. (Genomfört det kommunala partnerskapet genom relationsbyggande och nära samverkan och kunskapsutbyte)
- Genomföra 2 stycken studieresor, 1 stycken i vardera riktningen med fokus på lärande och kunskapsöverföring. (Studieresor genomfördes till Gotland januari och i mars till Polen (med anledning av UD's reserestriktioner till Ukraina))
- Fördjupning i hur vi ska få unga medborgare att flytta tillbaka/stanna kvar (På Gotland har samverkan skett med främst genom Leader Gutes utvecklingsprojekt med liknande målsättning).

Styrgrupp

Projektet har haft en styrgrupp med politisk representation.

- Johan Malmros (C) (Ordförande styrgrupp)
- Katrina Ansarfwe (S)
- Sofia Hoas, föreningen Svenskbyborna
- Malena Bendelin, Regionstyrelseförvaltningen Region Gotland
- Representanter för Beryslavs kommun (har roterat)

Framåt

- Region Gotland har gjort en översyn av möjliga externa finansieringsmöjligheter med bakgrund i regeringsbeslut om att lägga ner ICLD. Möjlig finansiär är Svenska Institutet (SI). Det innebär delvis ny inriktning för Region Gotlands åtagande.
- Region Gotland har 2026 gått in med en ansökan till SI Ukraine Cooperation Programme. Beslut väntas kvartal fyra 2026. Inriktningen på ansökan är i stora drag att fortsätta samverkan mellan kommunerna och förbereda Beryslavs kommun på EU-inträde.
- Samarbetsavtal (Cooperation agreement between Gotland Municipality and Beryslav Urban Territorial Community) (RS 2025/2112) tecknades mellan kommunerna i januari 2026 och gäller i tre år. Vilket framöver kommer att hanteras i den ordinarie linjen för Region Gotlands internationella arbete.

Bedömning

Regionstyrelsen har haft representation i projektets styrgrupp och följt projektet nära.

Regionstyrelseförvaltningen vill särskilt lyfta att om finansiering av SI inte beviljas kommer det inte att pågå ett offensivt arbete med partnerskapet mellan kommunerna med bakgrund i avsaknad av finansiering.

Regionstyrelseförvaltningen kan framöver fortsatt hantera frågeställningen inom ramen för Region Gotland internationella strategi samt demokratiarbete men i begränsad form.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-24